

visse forutsetninger *på* – et samisk språk, egne samiske språkforvaltningsområder der norsk og samisk skal være likestilte, myndighetenes plikt til å rådføre seg med Sametinget i saker som angår samiske interesser, samt egne tilskuddsordninger for nasjonale minoriteter. Historisk urett begått av den norske staten utgjør en viktig del av begrunnelsen for disse politiske ordningene, som sikter mot å fremme språket og kulturen til de gruppene ordningene omfatter.

Andre former for forskjellspolitik har blitt foreslått fra feministisk hold. Den amerikanske filosofen Iris Marion Young (1949–2006) har for eksempel forsvart tiltak for bedre politisk representasjon av kvinner og andre sosiale grupper som historisk sett har vært undertrykte (Young, 1990; 2000). Konkret tenker hun på ordninger slik som kvotering ved utforming av valglistene, krav om proporsjonal representasjon og seter i politiske organer reservert for disse gruppene. Formålet med denne typen ordninger er ikke bare å rette opp de skjevhetene som lang tids undertrykking har skapt, og som vedvarer selv om alle individer formelt sett har de samme rettighetene. Det handler vel så mye om å anerkjenne verdien av særtrekkene til ulike sosiale grupper, enten det nå er snakk om kvinner eller minoriteter av forskjellige slag. For Young er slik anerkjennelse et spørsmål om rettferdighet. Uten positiv anerkjennelse av gruppeidentiteter vil den dominerende majoritetskulturen altfor lett fortsette å fungere som standarden alt og alle måles mot, på bekostning av dem som identifiserer seg med tradisjonelt undertrykte grupper (Young, 1990, s. 164–168).

I kanadisk sammenheng har Taylor støttet delstaten Quebecs forsøk på å bevare fransk kultur ved hjelp av språkpolitiske virkemidler

(Taylor, 1994, s. 52–61). Fransktalende innbyggere dominerer i denne delstaten, men i en større kanadisk sammenheng utgjør de en minoritet ved siden av indianere og inuitter. For at fransk kultur skal overleve i Canada, har Quebec blant annet vedtatt at barn av fransktalende foreldre og innvandrere ikke har lov til å gå på engelskspråklige skoler. I tillegg krever delstaten at man snakker fransk i bedrifter med mer enn 50 ansatte, og at all skilting i det offentlige rom skal være på fransk i tillegg til et eventuelt annet språk.

Taylor understreker at Quebecs språkpolitikk går på tvers av idealet om statlig nøytralitet i spørsmål om det gode liv. Politikken innebærer at hensynet til kulturbevaring i noen tilfeller veier tyngre enn individers rett til valgfrihet. Selv om innvandrerforeldre eller fransktalende foreldre i Quebec skulle regne det som et gode at deres egne barn fikk opplæring sammen med engelskspråklige barn, så har de ikke lov til å velge dette. Overført til norske forhold kunne vi sett for oss en situasjon der barn av samiske foreldre i enkelte fylker eller kommuner ikke bare hadde rett til, men var nødt til å bli undervist i og på samisk.

Quebecs språkpolitikk innebærer dessuten at den kulturelle identiteten til én gruppe favoriseres fremfor den kulturelle identiteten til andre grupper. Riktignok er det ingenting som hindrer andre grupper i å dyrke sin egen kultur. Det er ikke snakk om nedvurdering av andre kulturuttrykk enn fransk-kanadiske. De politiske prioriteringene sikter likevel mot at én bestemt kultur skal overleve. Målsettingen er å fremme fransk kultur i Quebec – ikke å likebehandle engelskspråklige og franskspråklige.